

EEE 1604/1/26
REV 1

KÖVETKEZTETÉSEK

Tárgy: Az EGT-Tanács 62. ülésére (Brüsszel, 2026. május 27.) készített következtetések

1. Az Európai Gazdasági Térség Tanácsának 62. ülésére 2026. május 27-én került sor Brüsszelben, az Európai Unió Tanácsának elnökségét képviselő Mihálys Damiansz energiaügyi, kereskedelmi és ipari miniszter elnökletével. Az ülésen részt vettek: Espen Barth Eide norvég külügyminiszter; Sabine Monauni, Liechtenstein külügyminisztere, környezetvédelmi és kulturális minisztere; és Martin Eyjólfsson, az izlandi külügyminisztérium közigazgatási államtitkára, továbbá az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat képviselői.
Az EGT-Tanács tagjai egyeztettek az EGT-megállapodás általános működéséről, és irányadó vitát tartottak „A versenyképesség és a zöld növekedés biztosítása a belső piacon” címmel.
2. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az EGT-megállapodás továbbra is fontos, sőt egyre nagyobb jelentőséggel bír amiatt, hogy az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti kapcsolatok egyik fő alapját képezi. A megállapodás előmozdítja a közös demokratikus értékeket és elveket, a szabályokon alapuló nemzetközi rend iránti elkötelezettséget, az egyéni szabadságjogokat, a jogállamiságot és az alapvető jogokat.

3. Ezekre a közös értékekre és elvekre építve, az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartásához arra is szükség van, hogy egységes legyen a globális biztonsági kihívásokra való reagálás.
Emlékeztetve korábbi következtetéseikre, az EGT-Tanács tagjai újólá megerősítették, hogy rendíthetetlenül támogatják Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását. Továbbra is hozzá fognak járulni a béketörekvésekhez, különösen a tette készek koalíciója révén, valamint az Egyesült Államokkal együttműködésben, továbbá a hasonlóan gondolkodó partnerekkel és a szövetségesekkel koordináltan átfogó politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást fognak nyújtani Ukrajna és népe számára, többek között intenzívebb globális kapcsolatépítés révén is. Emellett kifejezték támogatásukat az ENSZ Alapokmányán és a nemzetközi jogon alapuló, átfogó, igazságos és tartós béke iránt.
4. Az EGT-Tanács üdvözölte az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje, valamint Izland, Liechtenstein és Norvégia külügyminisztere közötti miniszteri szintű politikai párbeszédet, amelynek keretében a résztvevők nem hivatalos véleménycserét tartottak az aktuális kölcsönös érdekű külpolitikai kérdésekről. Hangsúlyozta, hogy fontos a jövőben is meghívni az EGT-tag EFTA-államok tisztviselőit az EU Tanácsa munkacsoportjainak munkájához kapcsolódóan tartott politikai párbeszédre.
5. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a jelenlegi geopolitikai bizonytalanság közepette alapvető fontosságú, hogy fokozzuk a belső piacot alkotó mind a harminc állam biztonságát, rezilienciáját, stratégiai autonómiáját és versenyképességét, és kézzelfogható eredményeket tegyünk le az asztalra, az európai polgárok és vállalkozások érdekében. Hangsúlyozta az erős és jól működő, a négy szabadságon, valamint a vállalkozások számára egyenlő és tisztességes versenyfeltételek biztosításán alapuló belső piac fontosságát, valamint e célból – az EGT-ben mindenütt – egyfelől a káros gyakorlatok megelőzésének, másfelől pedig a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést lehetővé tevő feltételek előmozdításának a jelentőségét.
6. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az EU-nak és az EGT-tag EFTA-államoknak kölcsönösen érdekükben áll, hogy megőrizték a belső piac integritását, és egyenlő versenyfeltételeket tartsanak fenn, miközben zajlik a jelenlegi geopolitikai kihívások kezelését célzó új szakpolitikák és kezdeményezések kidolgozása.

7. Az EGT-Tanács hangsúlyozta a belső piac által kínált jelentős előnyöket, valamint az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti szoros együttműködés fontosságát, és ezzel összefüggésben elismerte az EGT-tag EFTA-államok pozitív és értékes hozzájárulását az EGT szempontjából releváns jogszabályokkal és programokkal kapcsolatos döntés-előkészítési folyamathoz. Hangsúlyozta, hogy ez a hozzájárulás támogatja a szakpolitikák kölcsönös érdekünkben álló átláthatóságát és alapos előkészítését. Az EGT-Tanács hangsúlyozta továbbá annak fontosságát, hogy az EGT-tag EFTA-államok miniszterei meghívást kapjanak a kapcsolódó nem hivatalos miniszteri ülésekre és konferenciákra. Elismerését fejezte ki a ciprusi elnökségnek és a soron következő elnökségeknek e gyakorlat folytatásáért.
8. Az EGT-Tanács elismerte, hogy a nemzetközi kereskedelem jelenleg kihívásokkal szembesül a globális ellátási láncokra nehezedő nyomás miatt, és újól megerősítette a nyitott, tisztességes és fenntartható kereskedelem iránti elkötelezettségét, valamint hangsúlyozta a szabályokon alapuló kereskedelmi rendszer fontosságát. Az EGT-Tanács tagjai megállapodtak, hogy szorosan együtt fognak működni annak érdekében, hogy érdemi eredmények szülessenek a Kereskedelmi Világszervezet márciusban Kamerunban megtartott 14. miniszteri konferenciájának (MC14) záró megállapításai nyomán.
9. Az EGT-Tanács elismerte, hogy folytatni kell az EGT-megállapodásba beépítendő uniós jogi aktusok számának csökkentésére irányuló, folyamatban lévő munkát annak érdekében, hogy az EGT-megállapodás 102. cikkével összhangban garantálni lehessen az EGT keretében a jogbiztonságot és a homogenitást. Ugyanakkor megjegyezte, hogy az ügyhátralék továbbra is magas, és hangsúlyozta, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket, és szoros együttműködést kell fenntartani a régóta beépítésre váró aktusok gyors beépítése céljából, egyrészt az EGT-n belüli jogbiztonságnak és homogenitásnak, másrészt pedig a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében. Az EGT-Tanács kiemelte továbbá annak fontosságát, hogy az uniós vívmányokat időben átültessék a nemzeti jogrendszerekbe.

10. Az EGT-Tanács hangsúlyozta az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti szoros együttműködés fontosságát a gazdasági biztonság és a reziliencia megerősítése szempontjából. Az EGT-Tanács – annak elismerése mellett, hogy az EGT-megállapodás nem terjed ki a külkereskedelmi és vámpolitikára – üdvözli, hogy folytatódnak a tárgyalások az EGT-megállapodás hatályán kívül eső szakpolitikai területeken való szoros együttműködésről, és így többek között arról is, hogy mi a legjobb megközelítés e témaköröket illetően, amellyel biztosítható a versenyképesség és megőrizhető a belső piac integritása.
11. A belső piac versenyképességének megerősítése érdekében az EGT-Tanács kiemelte a vállalkozás-, kkv- és innovációbarát környezet biztosításának, valamint a stratégiai függőségek érzékeny ágazatokban való csökkentésének a fontosságát. Üdvözölte azokat az erőfeszítéseket, amelyek az omnibusz-javaslatok révén a szabályok egyszerűsítésére és az adminisztratív terhek csökkentésére irányulnak – anélkül, hogy aláásnák a kiszámíthatóságot, a szakpolitikai célokat, a magas szintű normákat vagy a belső piac integritását; továbbá üdvözölte a tisztáipar-megállapodásban foglalt azon törekvést, hogy a dekarbonizáció az európai iparágak növekedésének motorjává váljon. Az EGT-Tanács ugyanakkor üdvözli a további ambiciózus omnibusz és egyszerűsítési kezdeményezésekkel kapcsolatos felhívásokat.
12. Az EGT-Tanács kiemelte az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti folytatódó szoros együttműködés fontosságát az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célértékeik elérése szempontjából, valamint hangsúlyozta a Párizsi Megállapodásban és a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiában foglalt célkitűzések fenntartásának fontosságát.
13. Az EGT-Tanács elismerte a biztonságos, megfizethető, fenntartható és karbonszegény energiaellátásnak, valamint az európai energetikai infrastruktúra hibrid és egyéb fenyegetésekkel szembeni védelmének kritikus fontosságát. Hangsúlyozta, hogy egy, a dekarbonizációra és a versenyképességre vonatkozó átfogó stratégiának kiszámíthatóságot kell biztosítania az ipar számára, és arra kell törekednie, hogy Európába vonzza, bővítse és megtartsa a vállalkozásokat. Az EGT-Tanács hangsúlyozta továbbá, hogy az EGT-n belül teljes mértékben ki kell aknázni a biztonságos és fenntartható, karbonszegény energiaforrásokban rejlő jelentős lehetőségeket – különösen a piaci integráció elmélyítése és a határokon átnyúló együttműködés folytatása révén –, hozzájárulva ezáltal a megújulóenergia-kapacitás megháromszorozására és Európa energiabiztonságának megerősítésére irányuló globális célkitűzés megvalósításához.

14. Az EGT-Tanács hangsúlyozta a szén-dioxid-árzásnak a tiszta átállásban betöltött, valamint az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti folytatólagos együttműködésnek az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer kidolgozása terén játszott kulcsfontosságú szerepét, és nyugtázta a szigetek, a legkülső régiók és a távoli területek légi összeköttetésének – többek között a versenyképesség és a kibocsátásáthelyezés, valamint a környezeti és éghajlati hatások mérlegelését is magában foglaló – közelgő értékelését. Üdvözölte az EGT-tag EFTA-államoknak az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusba való bevonására irányuló, folyamatban lévő munkát, valamint az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagnak a közlekedési ágazat tiszta átállására vonatkozó célkitűzéseit és jogi aktusait.
15. Az EGT-Tanács üdvözölte a Katonai Mobilitás csomagot, és kiemelte annak fontosságát, hogy a csomagnak az EGT-tag EFTA-államokat és az EGT-megállapodást érintő vonatkozásaival kapcsolatban biztosított legyen a szoros együttműködés.
16. Az EGT-Tanács nyomatékosította a versenyképes, méltányos és reziliens digitális átállás fontosságát, valamint azt, hogy Európának meg kell erősítenie pozícióját a stratégiai digitális technológiák területén. Kiemelte, hogy a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének garantálása, a szerkesztői függetlenség és az újságírók védelme alapvető fontosságú a jól működő, demokratikus társadalom szempontjából a digitális korban. Az EGT-Tanács nyomatékosította annak jelentőségét, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt és a digitális piacokról szóló jogszabályt hamarosan beépítik az EGT-megállapodásba. Az EGT-Tanács szintén megjegyezte, hogy fontos megerősíteni a kiberbiztonságot, fokozni a koordinációt, valamint megvédeni az embereket, az intézményeket és a kritikus infrastruktúrákat a hibrid fenyegetésekkel szemben.
17. Az EGT-Tanács – elismerve a mesterséges intelligencia (MI) potenciális gazdasági, környezeti és társadalmi előnyeit – hangsúlyozza a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet beépítésének, valamint hatékony és koherens végrehajtásának a fontosságát, Európa teljes MI-potenciáljának ezzel egy időben történő felszabadítása mellett, amelyet olyan kezdeményezések irányoznak elő, mint például a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia, az MI-kontinensre vonatkozó terv és az európai adatuniós stratégia. Ezzel összefüggésben az EGT-Tanács nyomatékosítja, hogy a versenyképesség és a reziliencia fokozása érdekében elő kell mozdítani az innovációbarát feltételeket, biztosítani kell a magas színvonalú adat- és számítási kapacitáshoz való hozzáférést, és meg kell erősíteni Európa MI-ökoszisztémáját.

18. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az EGT-megállapodás fontos szociális dimenzióval is rendelkezik, amely a munkajoggal, a munkahelyi egészséggel és biztonsággal, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekre terjed ki.
- Üdvözölte a szociális jogok európai pillérének – vagyis a befogadóbb, reziliensebb és versenyképesebb Európát célzó keretrendszernek – a végrehajtása terén elért eredményeket. Az EGT-Tanács kiemelte továbbá, hogy fontos szorosabb együttműködést folytatni az egészségügy területén. Ezzel összefüggésben az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy elő kell mozdítani az innovációt az európai egészség- és élettudományi ágazatban, hogy az a betegek és az egészségügyi rendszerek előnyére váljon. Az EGT-Tanács kijelentette, hogy várakozással tekint az uniós gyógyszerészeti jogszabályok és az európai egészségügyi adattár végrehajtása, valamint az egészségügyi felkészültség és reagálás terén folytatott szorosabb együttműködés elé.
19. Az EGT-Tanács – a többéves pénzügyi keretről uniós szinten folyamatban lévő tárgyalások eredményeinek befolyásolása nélkül – folyamatos párbeszédre szólított fel a következő pénzügyi időszakra (2028–2034) vonatkozó uniós programok előkészítéséről annak biztosítása céljából, hogy az új programrendeletek mielőbb beépítésre kerüljenek az EGT-megállapodásba, figyelembe véve az EGT-tag EFTA-államoknak az EGT-megállapodásban rögzített részvételi jogát.
20. Az EGT-Tanács emlékeztetett arra, hogy az EGT-megállapodás rendelkezik a belső piacon való részvételről, és ezzel összefüggésben arra is emlékeztetett, hogy az EGT-tag EFTA-államok – az EGT-megállapodás 115. cikkével összhangban, az EGT-megállapodás összes szerződő fele közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének előmozdítása érdekében – az EGT Finanszírozási Mechanizmuson és a Norvég Finanszírozási Mechanizmuson keresztül a szerződő felek javára hozzájárulnak az EGT-n belüli társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentéséhez. Az EGT-Tanács üdvözölte az EGT-tag EFTA-államok és a kedvezményezett államok többsége közötti kétoldalú egyetértési megállapodások és programmegállapodások megkötését, amelyek célja, hogy egyértelmű keretet és ütemtervet határozzanak meg az alapok hatékony és időben történő végrehajtásához. Az EGT-Tanács kijelentette, hogy várakozással tekint a kétoldalú egyetértési megállapodások valamennyi kedvezményezett állammal való mielőbbi megkötése elé.

21. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a Szerződő Feleknek a 38D. jegyzőkönyv 10. cikkére figyelemmel felül kell vizsgálniuk az EGT-n belüli gazdasági és szociális egyenlőtlenségek kezelésének szükségességét, és ezen értékelés alapján – jóval a 2021 és 2028 közötti időszakra vonatkozó finanszírozási mechanizmusok lezárulása előtt – meg kell kezdeniük a jövőbeli tárgyalásokat a következő finanszírozási mechanizmusokról annak érdekében, hogy elkerüljék a végrehajtás terén felmerülő hiányosságokat, és lehetővé tegyék a jövőbeli finanszírozási terv hatékony és eredményes programozását.
22. Az EGT-Tanács tagjai hangsúlyozták a halászati kérdésekben folytatott konstruktív és inkluzív együttműködés nagy jelentőségét, amely együttműködésnek kiegyensúlyozottnak és kölcsönösen előnyösnek kell lennie, különösen az Atlanti-óceán északkeleti körzetében a közös érdekű állományokkal való fenntartható gazdálkodás tekintetében. Megjegyezték, hogy továbbra is foglalkozni kell a közös, lezáratlan halászati politikai kérdésekkel azok megoldása céljából, továbbá elismerték a kétoldalú párbeszéd fontosságát a halászati gazdálkodásban. A tagok hangsúlyozták továbbá, hogy intézkedéseket kell tenni az Atlanti-óceán északkeleti körzetében folytatott jogellenes és nem fenntartható halászat visszaszorítása érdekében.
23. Az EGT-Tanács tagjai sajnálattal vették tudomásul az Atlanti-óceán északkeleti részén élő makrélaállomány állapotának súlyos romlását, és megerősítették, hogy tisztában vannak annak fontosságával, hogy kellő időben átfogó és méltányos megállapodás szülessen az elosztásról valamennyi parti állam között.
24. Az EGT-Tanács megerősítette az EGT-megállapodásnak a halak és egyéb tengeri termékek kereskedelméről szóló 9. jegyzőkönyvében foglalt kötelezettségvállalásokat.
25. Az EGT-Tanács emlékeztetett a szerződő feleknek az EGT-megállapodás 19. cikkével összhangban tett kötelezettségvállalására, és felszólította a feleket, hogy folytassák a párbeszédet a mezőgazdasági termékek kereskedelmére vonatkozó feltételek felülvizsgálata érdekében, hogy saját agrárpolitikájuk keretében fokozatosan liberalizálják a kereskedelmet. Az EGT-Tanács arra ösztönözte a szerződő feleket, hogy az EGT-megállapodáshoz csatolt 3. jegyzőkönyv 2. cikkének (2) bekezdése és 6. cikke keretében végezzenek új felülvizsgálatot a feldolgozott mezőgazdasági termékek kereskedelmi rendszerére vonatkozóan annak érdekében, hogy tovább ösztönözzék a kereskedelmet ezen a területen.